

Separation longan seed device

Masarud Phongtean, Bandit Hirunstiporn, Samerkhwan Tantikul and Sunate Surbkar

EasyChair preprints are intended for rapid dissemination of research results and are integrated with the rest of EasyChair.

การประชุมวิชาการสมาคมวิศวกรรมเกษตรแห่งประเทศไทย ระดับชาติ ครั้งที่ 21 วันที่ 30 เมษายน – 1 พฤษภาคม 2563 ณ โรงแรมแคนทารี โคราช จังหวัดนครราชสีมา

เครื่องแยกเนื้อในเมล็ดลำไย

Separation longan seed device

มาศรุจ พงษ์เทียน*, บัณฑิต หิรัญสถิตย์พร, เสมอขวัญ ตันติกุล และสุเนตร สืบค้า Masarud Phongtean*, Bandit Hirunstiporn, Samerkhwan Tantikul and Sunate Surbkar

สาขาวิศวกรรมเกษตร คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้, จังหวัดเชียงใหม่, 50290
Faculty of Engineering and Agro-Industry, Maejo University, San Sai, Chiang Mai, 50290
*Corresponding author: E-mail: masarudeden@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอการทำงานของเครื่องแยกเนื้อในเมล็ดลำไยออกจากเมล็ด การออกแบบเครื่องแยกเนื้อในประกอบไป ด้วย โครงสร้างเครื่อง กลไกการกะเทาะ และกลไกการคัดแยก การทำงานของเครื่องจะเริ่มจากการป้อนเมล็ดลำไยลงไปในช่อง ป้อนเมล็ดลำไย หลังจากนั้นเมล็ดลำไยจะถูกลำเลียงเข้าไปโดยเพลาลำเลียงเมล็ดเพื่อไปยังห้องกะเทาะ เมล็ดลำไยที่ถูกกะเทาะจะ ถูกลำเลียงออกมาด้านหน้าของเครื่อง ผลจากการศึกษาขนาดของตะแกรงกะเทาะ (เล็ก, กลางและใหญ่) และความเร็วรอบในการ กะเทาะ 900, 1,150, 1,400, 1,650, และ1,900 รอบต่อนาทีต่อสมรรถนะการทำงาน พบว่าเครื่องทำงานที่ดีที่สุดที่ความเร็วรอบ 1,400 รอบต่อนาที ตะแกรงขนาดเล็ก มีประสิทุภาพการแยกอยู่ที่ 81.72 % มีความสามารถในการทำงานอยู่ที่ 98.13 กิโลกรัมต่อ ชั่วโมง มีเปอร์เซ็นการตกค้างภายในเครื่อง 1.23 %

คำสำคัญ: การแยกเชิงกล; เมล็ดลำไย; วัตถุดิบอาหารสัตว์

Abstract

This paper presents the operation of Separation of longan kernel from seed device the design of the inner separator consists of machine structure cracking mechanism and the separation mechanism the operation of the machine will start by feeding longan seeds into the longan seed feeder after that, the longan seeds will be transported by the shaft to transport the seeds to the chambers the broken longan seeds will be conveyed to the front of the machine results from the study of the size of crackers (small, medium and large) and the speed of cracking 900, 1,150, 1,400, 1,650, and 1,900 rpm on the performance found that the machine works best at a speed of 1,400 rpm small sieve the separation efficiency is 81.72% and the working capacity is 98.13 kilograms per hour. There is a 1.23% residual percentage in the device.

บทน้ำ

ลำไยเป็นผลไม้เศรษฐกิจที่นิยมเพาะปลูกในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย จากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจ การเกษตร แสดงให้เห็นว่ามีการเพาะปลูกที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี นอกเหนือจากการผลิตและบริโภคภายในประเทศแล้ว ลำไยยังถือเป็น ผลไม้ที่นิยมส่งออกเป็นลำดับต้น ๆ ซึ่งสร้างชื่อเสียงและรายได้แก่ประเทศ ลำไยที่ส่งออกนั้นจะเป็นในรูปแบบทั้งสดและแห้ง แต่ การแปรรูปนั้นมีของเหลือทิ้งคือเปลือกและเมล็ด จึงได้นำเมล็ดมาใช้ประโยชน์คือการนำมาเป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ กองวิจัย เศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษกิจการเกษตร ระบุราคาขายส่งอาหารสัตว์ปีกสำเร็จรูปแบบผงอยู่ที่ 474 บาทต่อ 30 kg และ อาหารสัตว์สำเร็จรูปแบบเม็ดอยู่ที่ 502 บาทต่อ 30 kg (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2561) หากเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์นำอาหาร สัตว์สำเร็จรูปไปแบ่งผสมกับเนื้อในเมล็ดลำไย โดยราคาเมล็ดลำไยจะอยู่ที่กิโลกรัมละ 5-10 บาท (อุษณีย์, 2551) ราคาหลังการ กะเทาะเอาเนื้อในเมล็ดลำไยอยู่ที่กิโลกรัมละ 8- 12 บาท นอกจากจะเป็นการลดค่าใช้จ่ายให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์แล้ว ยัง สามารถเพิ่มมูลค่าเมล็ดลำไยให้กับเกษตรกลุ่มแปรรูปให้มีรายได้สูงขึ้น การใช้ประโยชน์เนื้อในเมล็ดลำไยเพื่อเป็นวัตถุอาหารสัตว์ นั้น จะต้องมีการแยกเปลือกของเมล็ดลำไยออกก่อน เหลือไว้แค่เพียงเนื้อด้านใน แต่เนื่องจากการแยกเปลือกเมล็ดลำไยออกนั้นทำ ได้ยากเนื่องจากมีการยึดเกาะระหว่างเปลือกและเนื้อด้านใน จึงได้คิดค้นเครื่องกะเทาะเนื้อในเมล็ดไยเพื่อให้ใช้งานได้อย่างสะดวก ประหยัดเวลาเหมาะสำหรับครัวเรือนหรือชุมชนขนาดเล็ก

วัตถุประสงค์

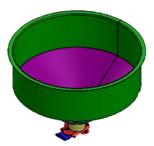
- 1. เพื่อออกแบบเครื่องแยกเปลือกเมล็ดลำไย
- 2. เพื่อศึกษาขนาดของตะแกรงและความเร็วรอบ

อุปกรณ์และวิธีการ

วิธีการดำเนินงาน

การออกแบบโครงสร้าง

ถังป้อน (hopper) มีไว้สำหรับรองรับเมล็ดลำไยก่อนป้อนเข้าสู่ส่วนกะเทาะสามารถรองรับเมล็ด ลำไยได้ครั้งละ 10 กิโลกรัม โดยจะมีแผ่นกั้นที่สามารถเพิ่มและลดปริมาณเมล็ดลำไยที่จะป้อนเข้าส่วนกะเทาะได้ (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 ถังป้อน

เพลาเครื่องบด (ภาพที่ 2) เป็นกลไกที่ใช้ในการลำเลียงเมล็ดลำไยไปยังส่วนกลไกการกะเทาะ โดยจะใช้เกลียวลำเลียง เมล็ดลำไยจากถังรองรับเมล็ดลำไยที่อยู่ส่วนบนของเครื่องไปยังเพลากะเทาะต่อไป

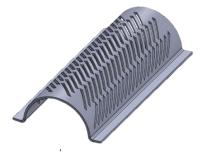
ภาพที่ 2 เพลาเครื่องบด

กลไกการกะเทาะ

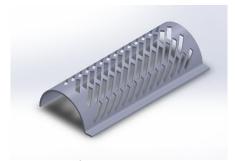
ในการกะเทาะเมล็ดลำไยจะใช้การหมุนของเพลากะเทาะ ทำให้เมล็ดลำไยไปกระทบกับผิวของตะแกรง ทำให้เกิดแรงกดไปพร้อม กับเกิดแรงเสียดสี ทำให้เปลือกเมล็ดลำไยและเนื้อเมล็ดลำไยแยกออกจากกัน ซึ่งลักษณะของรูตะแกรงจะมีผลต่อประสิทธิภาพใน การกะเทาะเมล็ดลำไยอย่างมาก ดังนั้นตะแกรงจะต้องมีขนาดและลักษณะที่เหมาะสมสำหรับการทำการกะเทาะเพื่อให้ได้ ประสิทธิภาพการแยกที่ดีที่ โดยมีตะแกรงอยู่ 3 ขนาด คือ ตะแกรงขนาดเล็ก (ภาพที่ 3) ตะแกรงกลาง (ภาพที่ 4) และตะแกรง ใหญ่ (ภาพที่ 5)

ภาพที่ 3 ตะแกรงขนาดเล็ก

ภาพที่ 4 ตะแกรงขนาดกลาง

ภาพที่ 5 ตะแกรงขนาดใหญ่

กลไกการคัดแยก

เมล็ดลำไยเมื่อผ่านการกะเทาะแล้วจะได้เปลือกและเนื้อในเมล็ดลำไย ทั้งสองส่วนจะตกลงบนถาดรองรับด้านล่างของห้องกะเทาะ ถาดรองรับจะบังคับเนื้อในเมล็ดลำไย และเศษเปลือกเมล็ดลำไยที่ตกลงมาจากการกะเทาะให้ไหลลงเป็นแนวหน้ากระดานตัดกับ การเคลื่อนที่ของลมในปล่องลม เปลือกซึ่งมีน้ำหนักเบาและมีขนาดเล็กจะถูกกระแสลมดูดลงมาทางช่องออกของเปลือก ซึ่งพัดลม จะได้รับกำลังขับมาจากมอเตอร์ไฟฟ้า 220 โวลต์ (V) ขนาด 2 แรงม้า (hp) ส่งกำลังผ่านพู่เลย์และสายพาน ส่วนเนื้อในซึ่งหนักกว่า และมีลักษณะเป็นรูปทรงกลมจะถูกกระแสลมพัดไปได้ระยะหนึ่งแล้วจะตกลงบนพื้นเอียงของปล่องลม ซึ่งมีความเร็วของกระแสลม น้อยทำให้ เนื้อในของเมล็ดลำไยจะสามารถกลิ้งย้อนกลับกับทิศทางการเคลื่อนที่ของกระแสลมได้ เนื้อในจะเคลื่อนที่ออกทางช่อง ออกของเนื้อในบริเวณด้านหน้าของเครื่องกะเทาะ

การออกแบบเครื่องกะเทาะเปลือกเมล็ดลำไย

การเลือกขนาดล้อสายพาน ล้อสายพานหรือพู่เล่ย์ (Pulley) เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับรับการถ่ายทอดกำลังเชิงกลจากสายพานโดย ล้อสายพานหรือพู่เล่ย์จะมีร่องสำหรับเกี่ยวสายพานอยู่ เมื่อทราบรอบการหมุนของเพลาที่เหมาะสมของการกะเทาะ (ทั้งตัวขับและ ตัวตาม) แล้ว สามารถกำหนดขนาดของพูเล่ย์ขับ และหาขนาดของพูเล่ย์ที่เป็นตัวตามได้จากสมการ (1)

$$\frac{d}{D} = \frac{N}{n} \tag{1}$$

เมื่อ d = ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของพูเล่ย์ตัวขับ (6 in.)

n = ความเร็วรอบของพูเล่ย์ตัวขับ (1495 รอบ/นาที)

D = ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของพูเล่ย์ตัวตาม (in.)

N = ความเร็วรอบของพูเล่ย์ตัวตาม (800 รอบ/นาที)

จาก
$$\frac{6}{D} = \frac{800}{1495}$$

D = 11.21 in. (เลือก 12 in. หรือ 304.8 mm)

แรงบิด (Torque) คือ แรงหมุนของเพลา เป็นแรงที่ใช้เพื่อส่งกำลังของมอเตอร์ไฟฟ้าไปหมุนเพลากะเทาะ แรงบิดสามารถหาได้จาก สมการ (2)

$$P = \frac{2\pi TN}{60}$$
 (2)

4

P = กำลังที่ต้องการส่ง (1.5 kW)

T = แรงบิดเพลาส่งกำลัง (N.m)

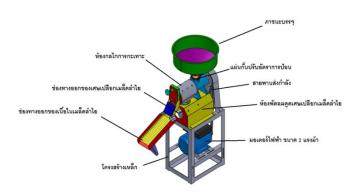
N = ความเร็วรอบ (800 rpm)

π = ค่าคงตัวทางคณิตศาสตร์โดยมีค่าประมาณ (3.14)

จาก

$$T = \frac{1,500 \times 60}{2 \times 3.14 \times 800}$$

T = 17.91 N.m

ภาพที่ 6 เครื่องแยกเนื้อในเมล็ดลำไย

กระบวนการอบแห้งเมล็ดลำไยสด

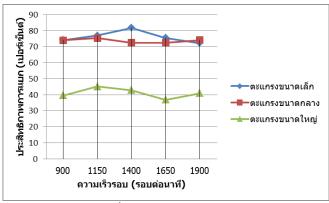
การอบแห้ง การอบเมล็ดลำไยการอบแห้งด้วยลมร้อนที่อุณหภูมิ 65 องศาเซลเซียส นาน 24 ชั่วโมง เป็นการลดความชื้น วิธีการ อบแห้งด้วยลมร้อนเป็นวิธีที่ได้รับความนิยมในปัจจุบันเพราะสามารถย่นระยะเวลาในการลดความชื้นได้เร็ว (รชต, 2561)

การทดสอบความเร็วรอบในการกะเทาะ

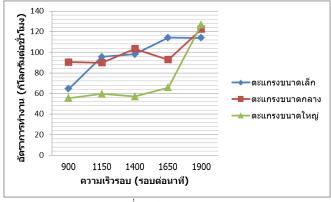
จากการทดสอบเบื้องต้นทำให้สามารถกำหนดความเร็วกะเทาะต่ำสุด และสูงสุดรอบต่อนาที ดังนั้นจึงกำหนดความเร็วรอบในการ กะเทาะ 5 ระดับ ในการทดสอบวางแผนการทดลองแบบสุ่มภายในบล็อคสมบูรณ์ (Randomized complete block design, RCBD) ทดสอบ 3 ซ้ำ ๆ

ผล

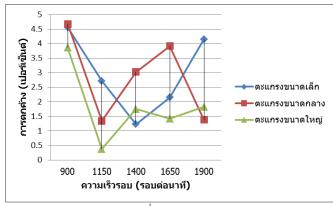
การออกแบบและการทดสอบสมรรถนะการทำงานเครื่องแยกเนื้อในเมล็ดลำไย สำหรับพันธุ์อีดอ โดยมีปัจจัยใน การศึกษาอยู่ 2 ปัยจัย คือ ศึกษาขนาดของตะแกรง 3 ขนาด (เล็ก, กลางและใหญ่) และศึกษาความเร็วรอบในการกะเทาะ 900, 1,150, 1,400, 1,650, และ1,900 รอบต่อนาทีต่อสมรรถนะการทำงาน เครื่องแยกเนื้อในเมล็ดลำไยที่ออกแบบและสร้างเครื่อง ขึ้นมามีส่วนประกอบหลักได้แก่ โครงฐานเหล็ก ถังป้อน ชุดกะเทาะ และมอเตอร์แบบปรับความเร็บรอบได้ จากการทดสอบโดยใช้ เมล็ดลำไยอบแห้งด้วยอุณหภูมิ 65 องศาเซลเซียส ครั้งละ 3 กิโลกรัม พบว่า ที่ความเร็วรอบ 1,400 รอบต่อนาที ตะแกรงขนาดเล็ก มีประสิทุภาพการแยกอยู่ที่ 81.72 % มีความสามารถในการทำงานอยู่ที่ 98.13 กิโลกรัมต่อชั่วโมง มีเปอร์เซ็นการตกค้างภายใน เครื่อง 1.23 % ขนาดของตะแกรงเพิ่มขึ้นประสทธิภาพการแยกเริ่มลดลง ยิ่งความเร็วรอบการกะเทาะสูงจะทำให้ความสามารถใน การทำงานเพิ่มมากขึ้น

ภาพที่ 7 ประสิทธิภาพการแยก

ภาพที่ 8 อัตราการทำงาน

ภาพที่ 9 การตกค้าง

วิจารณ์

ขนาดของตะแกรงเพิ่มขึ้นประสทธิภาพการแยกลดลง ความเร็วรอบในการกะเทาะสูงจะทำให้ความสามารถในการทำงาน เพิ่มขึ้น แต่การตกค้างที่ดีที่สุดอยู่ที่ 0.38 % ที่ความเร็วรอบ 1,150 รอบต่อนาที โดยใช้ตะแกรงขนาดใหญ่ จะเห็นได้ว่าขนาดของ ตะแกรงที่ใหญ่ขึ้นทำให้การตกค้างน้อยลง

สรุป

ความเร็วรอบการกะเทาะเมล็ดลำไยที่ 1,400 รอบต่อนาทีให้สมรรถนะการทำงานที่ดีที่สุด โดยให้ประสิทธิภาพการแยก 81.72 % อัตราการทำงาน 98.13 กิโลกรัม/ชั่วโมง การตกค้าง 1.23 % ขนาดตะแกรงที่ใช้คือขนาดเล็ก แต่การตกค้างที่ดีที่สุดอยู่ที่ ความเร็วรอบ 1,150 รอบต่อนาที โดยใช้ตะแกรงขนาดใหญ่ การตกค้างอยู่ที่ 0.38 %

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ ผศ.ดร.สุเนตร สืบค้า, รศ.บัณฑิต หิรัญสถิตย์พร, รศ.เสมอขวัญ ตันติกุล ที่ช่วยให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ ให้ ความรู้

ขอขอบคุณสาขาวิศวกรรมเกษตร คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกาตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ สถานที่

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2561). เศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้าปี (2561). "พื้นที่การเพาะปลูกและผลผลิต ลำไย."กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 93&186.from

http://www.oae.go.th/assets/portals/1/fileups/prcaidata/files/longan61.pdf

อุษณีย์ วินิตเขตคำนวณ. (2551). "สารสกัดพิเศษจากเมล็ดล่าไย." from

https://www.dailynews.co.th/article/189731